

Avdelning: Miljöövervakningen
Handläggare: Henrik Spovin
Telefon: 08-508 28 890
Fax: 08-508 28 808
E-post: henrik.spovin@miljo.stockholm.se

MHN 2006-12-12 p 4

Goda exempel på samverkan med stockholmare och företag för hållbar utveckling i Stockholm

Avrapportering av uppdrag från miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Förslag till beslut

1. Godkänna redovisningen av uppdraget att tillsammans med stadens nämnder och bolagsstyrelser under 2006 beskriva ytterligare goda exempel på samverkan för hållbar utveckling.
2. Uppdra åt miljöförvaltningen att tillsammans med stadens nämnder och bolagsstyrelser under 2007 sprida de bästa exemplen på samverkan i staden för utbyte och lärande, samt att revidera *Kriterier för utvärdering av samverkan för hållbar utveckling* utifrån kommunfullmäktiges nya inriktningsmål och styrdokument.

Henrik Sandberg

Urban Jonsson

Sammanfattning

På uppdrag av kommunfullmäktige i budgeten 2006 genomför stadens förvaltningar och bolag olika aktiviteter i samverkan med medborgare och företag. Genom denna samverkan kan stadens verksamheter och organisation anpassas för att möta medborgarnas preferenser.

I förslag till budget för 2007 anges vikten av utbyte och lärande mellan stadens verksamheter och att genom en hållbar utveckling blir staden än mer attraktiv för invånare och företag samt att vägen dit är en politik där sambanden mellan hälsa och miljö, ekonomisk utveckling och ekologiskt ansvar lyfts fram.

Miljöförvaltningen redovisar i detta ärende uppdraget att beskriva arbetsmetoder som främjar dialog och delaktighet med stadens medborgare och företag. En tidigare redovisad metod framtagen av Miljöförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna har använts för att utvärdera och beskriva aktiviteter där samverkan med medborgare och företag sker. Resultatet av utvärderingen är en bedömning av hur aktiviteten bidrar till att nå målen i stadens styrdokument samt aktivitetens spridningseffekter, resursåtgång, överförbarhet, nytänkande och samverkan med externa aktörer.

Sammanlagt är 30 aktiviteter utvärderade och beskrivna. De kan nu användas för att kommunicera och vidareutveckla bra arbetsmetoder för resurseffektivt och målstyrt arbete. Resultatet från de utvärderade aktiviteterna bör användas som "best practice" genom att sätta en nivå för grad av samverkan och bidrag till att nå stadens mål. Miljöförvaltningen förslår vidare att *Kriterier för utvärdering av samverkan för hållbar utveckling* revideras med kommunfullmäktiges nya inriktningsmål och styrdokument och att utvärderingsmetoden utvecklas till stöd för kommunstyrelsens uppdrag att systematisera stadens arbete med utvärdering. Kommunikation bör ske genom Stockholms miljöbarometer.

Bakgrund

På uppdrag av kommunfullmäktige i budgeten 2006 genomför stadens förvaltningar och bolag olika aktiviteter i samverkan med medborgare och företag. Genom denna samverkan kan stadens verksamheter och organisation anpassas för att möta medborgarnas preferenser.

Stockholms stad är en stor organisation där många aktörer på olika sätt samverkar med medborgare och företag. För en resurseffektiv verksamhet i staden är det viktigt att dokumentera, utvärdera samt sprida resultat och arbetsmetoder. Det är dessutom viktigt att tydliggöra hur verksamheten bidrar till att nå målen i stadens styrdokument.

I förslag till budget för 2007 anges vikten av utbyte och lärande mellan stadens verksamheter. I budgetförslaget anges vidare att "Genom en hållbar utveckling blir Stockholm än mer attraktivt för såväl den enskilde som företag och organisationer. Vägen dit är en politik där sambanden mellan hälsa och miljö, ekonomisk utveckling och ekologiskt ansvar lyfts fram." I förslag till budget anges även ett av kommunstyrelsens uppdrag till att "systematisera stadens arbete med uppföljning, styrning, utvärdering m.m. i syfte att effektivisera stadens verksamheter och underlätta angelägna prioriteringar"

I budgetförslaget för stadsdelsnämnderna 2007 anges att nämnderna ska "utveckla metoder för medborgardialog i samverkan med övriga berörda nämnder när det gäller utveckling av parker, grönområden och övrig stadsmiljöverksamhet".

Stockholms stad har breda internationella kontakter i arbetet med hållbar utveckling. I EU:s temainriktade strategi för stadsmiljö, inom EU:s miljöhandlingsprogram 2002 – 2012, uppmanas städer och kommuner att sprida och använda sig av goda exempel på metoder och åtgärder som är särskilt effektiva för att förbättra städernas miljö- och livskvaliteter. EU-kommissionen söker organisera ett system för utbyte av bästa exempel (best practice) från städer i EU. Goda exempel diskuteras även som metod för att nå målen i EU:s tillväxtstrategi – Lissabonstrategin. De europeiska städerna och kommunerna ska hjälpa varandra, bland annat genom erfarenhetsutbyte och förmedling av goda exempel.

Miljöförvaltningen har under 2006 uppdraget att beskriva arbetsmetoder som främjar dialog, delaktighet och miljökommunikation med stadens invånare och företag (miljö- och hälsoskyddsnämnden dnr 2004-000562-205, dnr 2005-002599-205 och dnr 2006-002486-205).

En första del av uppdraget redovisades till miljö- och hälsoskyddsnämnden 2006-08-29 (dnr 2006-002486-205). I detta ärende presenterades en metod för att utvärdera och beskriva goda exempel på aktiviteter i samverkan med medborgare och företag som bidrar till hållbar utveckling. Med aktivitet menas här initiativ, verksamhet, åtgärd, uppdrag eller projekt. Hållbar utveckling definieras på stockholmsnivå genom de ekonomiska, sociala och ekologiska dimensionerna av hållbar utveckling som beskrivs i stadens styrdokument. Metoden användes för att utvärdera och beskriva 16 av stadens aktiviteter.

Utvärderingsmetoden bedömer inte aktivitetens resultat utifrån uppsatta mål utan utvärderar och beskriver aktivitetens spridningseffekter, resursåtgång, överförbarhet, nytänkande och samverkan med stockholmare och företag. Resultatet blir en bedömning av hur aktiviteten bidrar till att nå målen i stadens styrdokument samt en poängsumma som beskriver aktivitetens resultat.

På uppdrag av miljö- och hälsoskyddsnämnden redovisas i detta ärende ytterligare 14 utvärderade och beskrivna aktiviteter, se bilaga 1.

De sammanlagt 30 utvärderade aktiviteterna har valts ut utifrån ett hundratal identifierade aktiviteter där Stockholms stad på olika sätt samverkar med medborgare och företag.

Uppdraget har genomförts i samarbete med Hägerstens stadsdelsförvaltning samt en referensgrupp med representanter från Miljömiljarden på stadsledningskontoret, miljöförvaltningen, Skarpnäcks stadsdelsförvaltning och Naturvårdsverket. Samarbete har även skett med stadens förvaltningar och bolag för att identifiera aktiviteter med samverkan samt utvecklingsavdelningen på stadsledningskontoret.

En extern, oberoende konsult har utfört utvärderingsarbetet till en kostnad av ca 80 000 kr.

Ytterligare bakgrund kring metoden och utvärderingar finns på Stockholms miljöbarometer, www.stockholm.se/miljobarometern.

Förvaltningens synpunkter

Stockholms stad bedriver idag många aktiviteter i samverkan med stockholmarna, aktiviteter som både bidrar till arbetet med hållbar utveckling och som ger möjlighet till delaktighet och ökat inflytande.

För resurseffektivt och målstyrt arbete är det av stor vikt att utvärdera, vidareutveckla och kommunicera de bästa arbetsmetoderna som staden har. Den metod för utvärdering och beskrivning av aktiviteter för samverkan som miljöförvaltningen använder bidrar till att sprida de bästa exemplen på stadens kompetens och arbete med hållbar utveckling.

Av de aktiviteter som hittills utvärderats har följande fem fått bäst resultat:

Samverkan kring sjön Trekanten. Företag, organisationer och boende kring sjön Trekanten samverkar för förbättrad vattenkvaliteten.

Medborgardialog. Invånarna i Älvsjö ger via en medborgarpanel och öppna möten råd till sina lokala politiker i stadsdelsnämnden.

Konsumera smartare. Genom att göra energi- och koldioxidsnåla val i hemmet och i butiken minskar hushållen sin klimatpåverkan och får på köpet bättre ekonomi och livskvalitet.

Spånga-Tensta rent och snyggt. Det lokala föreningslivet i Spånga-Tensta håller stadsdelen ren från skräp. Attityden till nedskräpning förändras och engagemanget för närmiljön ökar.

Stockholm stads miljödiplom. Mindre företag får genom ett småföretagsanpassat miljöledningssystem hjälp till att arbeta systematiskt med miljöfrågor. Miljödiplomet ger företagen möjlighet att marknadsföra sin miljöprofil och vinna konkurrensfördelar vid upphandlingar där miljökrav ställs.

Dessa fem aktiviteter presenteras vidare i en foldern Goda exempel på samverkan för en bra livsmiljö, se bilaga 2 och på Stockholms miljöbarometer, www.stockholm.se/miljobarometern.

Metoden med utvärdering och beskrivning av aktiviteter tydliggör hur stadens aktiviteter i samverkan med stockholmarna bidrar till att uppnå mål i stadens budget och övriga styrdokument. Dessutom kan arbetet med direktiv och utbyte på nationell och EU-nivå stödjas. Kostnadseffektiviteten ökar även i staden då aktiviteter med liknande mål och uppdrag kan ta del av varandras erfarenheter och arbetssätt. Att synliggöra stadens metodiska arbete med samverkan och hållbar utveckling stödjer vidare arbetet i staden

med att söka externa medel från t. ex. Klimatinvesteringsprogrammet (KLIMP), Länsstyrelsens naturvårdsbidrag, Landstingets Miljöanslag och olika EU-program.

För att genomföra den inriktning som anges i förslag till budget för Stockholms stad 2007 föreslås att miljöförvaltningen får i uppdrag att använda, vidareutveckla och sprida metoden att utvärdera och beskriva goda exempel på samverkan. Detta bör ske genom

- att revidera *Kriterier för utvärdering av samverkan för hållbar utveckling* med kommunfullmäktiges nya inriktningsmål och stadsövergripande styrdokument
- att utveckla metoden till stöd för kommunstyrelsens uppdrag att systematisera stadens arbete med utvärdering samt arbetet med kvalitetsutmärkelsen
- att använda resultatet av de 30 genomförda utvärderingarna för ”best practice”; bästa exempel. Genom att sätta en poänggräns för att en aktivitet ska ha hög grad av samverkan och stort bidrag till att nå målen i stadens styrdokument kan de bästa aktiviteterna lyftas fram. Med nuvarande kriterier, där maximala poängsumman är 18, bör en aktivitet nå minst 12 poäng för att kunna beskrivas som bästa exempel.
- att stödja stadsdelsnämndernas uppdrag i förslag till budget 2007 att utveckla metoder för medborgardialog i samverkan med berörda nämnder
- att kommunicera de bästa exemplen på samverkan samt metoden för utvärdering och beskrivning via Stockholms miljöbarometer, www.stockholm.se/miljobarometern och genom tryckt material

Bilagor

Bilaga 1	Sammanställning av utvärderingen av 30 av Stockholms stads aktiviteter i samverkan med stockholmare och företag för hållbar utveckling.
Bilaga 2	Foldern Goda exempel på samverkan för en bra livsmiljö.